

Müstiline väenaine esmakordselt Eesti publiku ees

Esimest korda ajaloos jõudis äsja Eestis lavale legendaarsest prantslannast Jeanne d'Arcist kõnelev ooper, mis põhineb helilooja Giuseppe Verdi lüürilisel draamal „Giovanna d'Arco“. Lugu noorest naisest, kes julges meestekeskses maailmas olla meestest targem ja tugevam, ent kellele mehed seda kunagi andeks ei andnud, on täna aktuaalsem kui kunagi varem.

Rahvusooper Estonia lavastuses „Jeanne d'Arc“ kehastavad oma kodumaa eest surmani võitlevat söakat naissõdalast sopranid Elena Brazhnyk ja Olga Mykytenko, kelle Ukraina päritolu loob nende kehastatavale tegelaskujule mõjuva allteksti. Itaallasest lavastaja Marco Gandini sõnul on muusikaliselt tegemist Giuseppe Verdi vaieldamatu meistriteosega, mida võib ooperi asemel nimetada ka vokaali ja orkestriga eksperimenteerivaks lüüriliseks draamaks. „Selles teoses on eriline särisev jõud, mis vaheldub ootamatult südamesse tungiva siirusega.

Just vastandused ja muutumised annavad teosele selle dünaamilisuse ja erilisuse,“ toob lavastaja välja.

Lisaks ebatavalisele muusikale teeb lavastuse atraktiivseks võimas keskaegne visuaal ja müstiline keskkond, mida võib võrrelda näiteks „Sõrmuste isanda“ või „Troonide mängu“ sarjadega. Siin on aga peategelaseks väekas noor naine - Jeanne.

Läbi aegade on inimkond tundnud ebaharilikke naisi, kellele on omistatud erilisi võimeid. Neid on nimetatud teadmanaisteks, nõidadeks, selgeltnägijateks, ekstrasenssideks, aga ka pühakuteks. Nende käest on abi otsitud (ja saadud!), aga neid on ka kardetud ja vihatud. Nad on alati oma erilisel viisil paeluvad, nende tegevus äratav tähelepanu, neid on inimlikus plaanis sageli keeruline mõista, nendest räägitakse legende ja enamasti omistatakse neile ka üleloomulikke võimeid.

Väidetavalt kuulis Jeanne d'Arc juba lapsepõlvest peale taevaseid jõude temaga kõnelemas. Tema enda sõnul olid nendeks kaks pühakut, Aleksandria Katariina ja Antiokia Margareeta ning peaingel Miikael. Kõik nad olevat talle

Kroonika

48,49

Rahvusooper Estonia

kinnitanud kui ühest suust: „Juhi troonipärija Charles Reimsi linna, tee temast kuningas ja kihuta inglased oma kodumaalt minema!“ Jeanne olevat uskunud, mida kuulis ning võidelnud selle täideviimise eest sõna otseses mõttes viimse veretilgani, tegemata järeleandmisi oma soole või noorusele.

Pärimuse järgi viibis Jeanne suure osa oma elust erilises seisundis ning oli kontaktis üleloomulike jõududega.

Käegakatsutavaid tõendeid või kirjalikke allikaid selle kohta, millega tema lugu tegelikult lõppes, ei ole säilinud. Lavastus ei järgi sõnasõnaliselt üldtuntud legendi Jeanne d'Arci elust, vaid pakub vaatajatele alternatiivse võimaluse ise otsustada, kellega müstilise ja väeka naise näol tegelikult tegemist oli, millist rolli mängisid tema elus mehed ja millest tema jõuline julgus meile, 21. sajandi naistele tänasel päeval kõneleb.

FOTOD: Siim Vahur

TEKST: Marion Leppik